

Tiberiu Olah, Emanuel Elenescu, Constantin Ionescu—Vovu

Programul simfonicolui dirijat, spre sfârșitul anului trecut, de Emanuel Elenescu la Radioteleviziune, s-a recomandat prin componența (și concizia) sa pilduitoare. Am reascultat, la bună distanță în timp, *Coloana infinită* de Tiberiu Olah. S-au căutat, mai de mult, o seamă de tălmăciri literar-muzicale privitoare la această lucrare, mergându-se chiar — cu prudență însă, ceea ce nu a fost rău — pînă la afirmarea unor eventuale paralelisme dacă nu corespundențe, între ea și opera brâncușiană. Nu vom reedita aceste lucruri, pentru a face loc citorva constatări ocazionate acum. Vom sublinia astfel perenitatea lucrării, care rezistă foarte bine, după aproape un deceniu de cînd a fost scrisă.

În cursul celor 8—9 minute cît durează, ascultătorul urmărește cu mult interes, chiar cînd este avizat de audițiile anterioare, succesiunea contrastantă a diferitelor momente muzicale cu tensiunile și, consecutiv, relaxările create (și care recunoaștem că ne-au purtat gîndul la alternanțele acelor gîturi și dilatări, asemenea unor noduri și vintruri, specifice structurii romboidale a coloanei marelui sculptor).

Vom sublinia de asemenea coloritul atît de divers și atrăgător al *Coloanei* precum și acea admirabilă transparență cu care este înfăptuită orchestrația. Să arătăm cu acestea că lucrarea a fost foarte bine pregătită, că orchestra a cîntat-o cu interes și plăcere precum și faptul că dirijorul a condus-o cu multă vigoare, fără o clipă de inerție. A fost o interpretare, am spune, model.

Concertul pentru pian în Do major de Mozart (KW 503) care premerge simfoniei *Jupiter* ar putea fi socotit o simfonie cu pian, dată fiind structura sa și largă participare, alături de orchestră, a solistului. Lucrarea, adevărat monument sonor, deschisă în chip maiestuos de orchestră, se distinge prin chipul logic al construcției și multitudinea melodiilor care-l străbat, prin trăsăturile ca și prin ornamentele de mare diversitate încredințate pianului.

Solistul, Constantin Ionescu-Vovu, a avut, o dată mai mult prilejul să-și valorifice virtuozitatea jocului său pianistic. A cîntat cu o mare ușurință și siguranță, cu o desăvîrșită fluentă, dîndu-ne puțința să apreciem că se simte egal de la largul său într-un concert de Mozart ca și într-unul, atît de diferit ca factură și stil, cum este cel a lui Aurel Stroe — spre a da un exemplu din repertoriul interpretului. Colaborarea cu orchestra a fost ireproșabilă. Avem rezerve numai în ceea ce privește sonoritatea prea ...discretă a pianului (un Bösendorfer) care a prejudiciat, uneori, afirmări solistice.

În încheiere, *Tablouri dintr-o expoziție* de Musorgski — Ravel. Este lucrarea care poate fi ascultată, oricînd, cu același interes, cu o neștirbită satisfacție. Dirijorul Elenescu a dovedit, dacă mai era nevoie, atașamentul său față de această capodoperă unică, atît de evocatoare, de plină de substanță, căreia coloritul orchestral ravelian i-a potențat în plus descriptivismul ei atrăgător.

S-au distins o seamă de șefi de pupitre: la corn englez (*Vechiul castel*), tubă (*Căruța poloneză*), trompete (*Samuel Goldenberg și Smil*) ș.a. Dirijorul a imprimat *Promenadei* un caracter diferențiat, făcînd-o, pe rînd, plină de *allegrezza*, apoi, *liniștită*, chiar apăsătoare. Fiecare tablou a fost redat cu nota sa specifică iar *Marea poartă a Kievului*, cu măreția care se cerea.

J. V. PANDELESCU

Inaugurarea concertelor—colocvii ale Filarmonicii

În această primă parte a stagiunii, Filarmonica „George Enescu“ a luat inițiativa inaugurării unui ciclu de concerte-colocvii, dedicate principalelor genuri ale muzicii de cameră. Formula imaginată de organizatori se deosebește de aceea a concertelor dezbateri de la Radioteleviziune, prin aceea că discuțiile se poartă înainte de (și nu după) concert, la ele participînd o seamă de personalități special invitate (și nu vorbitori „voluntari“ din sală). În felul acesta se cîștigă în concentrare a gîndurilor exprimate, ceea ce se pierde din spontaneitatea intervențiilor, atenția fiind concentrată asupra problemelor de ansamblu, legate de genul pus în discuție, mai degrabă decît asupra lucrărilor executate în concert, care devin o ilustrare a ideilor vehiculate în cadrul colocviului. Formulele rămîn desigur, ambele, valabile. Esențial este că atît concertele-colocvii, cît și concertele-dezbateri stimulează procese de gîndire în jurul unor fenomene muzicale, ceea ce nu poate fi decît spre folosul dezvoltării culturii generale a publicului în acest domeniu concret al artei sunetelor.

Prima manifestare a ciclului a fost dedicată liedului, gen în care se pot consemna valoroase realizări românești, deopotrivă în domeniul creației ca și în cel al interpretării. Colocviul — la susținerea căruia au fost invitate o seamă de importante personalități artistice: compozitori, poeți, critici de artă, cîntăreți — a scos la iveală bogatele tradiții existente în cultura noastră cu privire la muzica vocală de cameră. Compozitorii Doru Popovici, Pascal Bentoiu, Felicia Donceanu, poeta Nina Cassian, criticul Valeriu Râpeanu, cîntărețele Emilia Petrescu și Lisette Georgescu au adus interesante contribuții la clarificarea unor aspecte teoretice și practice, legate de domeniul pus în dezbateri.

Pînă la începerea concertului propriu-zis ni s-a oferit posibilitatea audierii citorva deosebit de prețioase înregistrări pe bandă, cu caracter de document: liedul *Invitation au voyage* de Duparc, în interpretarea exemplară sub toate aspectele a tenorului, astăzi octogenar, Constantin Stroescu — prezent pe scenă printre personalitățile invitate — liedul *Pasărea verde* de Mihail Jora, pe versuri de Zaharia Stancu, prezentat de Lisette Georgescu alături de autorul însuși la pian, și fragmente dintr-un recent interviu acordat la București de Elisabeth Schwarzkopf, maestră necontestată a liedului.